

I samme båt

Nr. 4 – 1980

Nytt internasjonalt industrimøte i nærheten av Tokio.

«I den krise sivilisasjonen befinner seg i, løses ingen problemer ved et ensidig forsvar av egeninteressene. Vi er i samme båt. Vi må få istand en dialog, og vi må lære å dele med hverandre.»

Det var administrerende direktør for det japanske Toshiba-konsernet, Shoji Takase, som uttalte seg slik ved åpningen av en internasjonal industrikonferanse i Hakone nær Tokio i slutten av mai. Konferansen var nok et ledd i en serie industrimøter i Japan og Caux de siste årene.

Takase sto som innbyder til Hakone, sammen med formannen for det japanske jern- og metallarbeiderforbund, presidenten for Japans Industriforbund, presidenten for Instituttet for verdensøkonomi, presidenten for Mitsubishi forskningsinstitutt og sjefen for statsbanene i Japan m.fl.

I tillegg til de vel 100 deltakerne fra Japan var det 28 tilreisende fra Storbritannia, Tyskland, Sveits, Norge, Canada, New Zealand, India, Hongkong, Kina, USA og Korea. Blant de norske deltakerne var Edvard A. Brøvig, avdelingsleder i Norsk Arbeidsgiverforening.

Konferansens tema var: *Industriens rolle i en verden hvor man er gjensidig avhengig av hverandre.*

Takase understreket behovet for en dialog landene imellom på et realistisk grunnlag, og at man så handler på basis hv hva som er rett — ikke hvem som har rett. I den daglige arbeidssituasjon bør vi gå inn for løsninger som virker inn på verdensøkonomien. Verdensproblemene er en refleks av forholdet

ny verden

INFORMASJON OM MORALSK OPPRUSTNING

på arbeidsplassen og i familien, og forholdet rasene imellom, sa sjefen for Toshiba-konsernet, et selskap som i fjor fikk betegnelsen *Japans beste arbeidsgiver*.

Konsernets hovedtillitsmann, Sohmo, understreket at alle forhandlinger må bygge på jevnbyrdighet mellom arbeidsgiver og arbeidstaker. Man må kunne stole på hverandre, ha full åpenhet og informasjonsplikt ved iverksettelse av større planer. Innen Toshiba arbeidet man aktivt for å fremme et slikt samarbeid, ved regelmessige møter mellom direktører og tillitsmenn. I de siste 15 årene hadde det utviklet seg gjensidig respekt og åpenhet mellom ham selv og direktør Takase. Flere år på rad hadde representanter for ledelse og fagforening deltatt i industri-

Forts. side 6



Aslaug og Edvard A. Brøvig fra Kristiansand fremhevet familiens betydning for å utvikle sunne forhold i industrien.

Familien – fengsel eller fellesskap?

Åpningen av Caux 1980

En liten pjokk lå på gulvteppet og sov. Rundt ham satt hans foreldre og 10–15 andre i dyp samtale. Noen var unge ektepar, andre forlenget besteforeldre, 2–3 unge enda i ungdomsskolen. De kom fra fire forskjellige land.

Det var ikke pjokken de diskuterte. Alt var i orden med ham. Samtalen dreide seg om situasjonen i deres egne familier og familiens rolle i samfunnet.



Rundt om i Mountain House satt et dusin liknende grupper og diskuterte det samme.

De var alle del av et stort arrangement: en familiekonferanse i Caux. Den fant sted i slutten av juli. 550 mennesker fra 34 land, av alle generasjoner og hudfarger, tilbrakte åtte dager sammen. Over 100 av dem var under 15 år. Alle tok sin del av arbeidet.

Det krydde av mennesker opptatt med matlaging, servering, oppvask, blomsterarrangementer, ungepass, osv. At skapergleden var stor, viste også møtene: Dukketeater, sketsjer, sanger og tre klovner uttrykte gamle sannheter på en ny måte.

I diskusjonsgruppene ble det tatt opp spørsmål som «Tenåringforeldre — hva må vi lære?», «Hvordan gi en tro til neste generasjon?», «Fornøyelse i ekteskapet», og «U-landene — har min familie et ansvar?».

Oppdragelse på forskjellige stadier

En 6-barnsmor fra Berlin hadde følgende å si om foreldrenes andel i å oppdra til uselviskhet:

«Uselviskhet hos foreldrene selv er selvsagt det primære. Men på forskjellige trinn i utviklingen må denne holdningen uttrykkes på forskjellige måter.

Mens barna er babyer, må foreldrene stå uavbrutt til disposisjon, ofre nattesøvn og egne planer, gi full beskyttelse og hjelp. Men hvis de fortsetter med det etter at barna er blitt store nok til å greie seg selv, vil de frembringe en generasjon av store babyer, som skriker opp så snart et ønske ikke innfries. På dette trinnet gjelder det at barna får tillit til sine egne evner og at de sammen med foreldrene lærer å ta ansvar for andre, enten det er slektninger, naboer, gjester eller skolekamerater.

Det tredje trinnet er kanskje det vanskeligste for foreldrene. I tenårene kan det se ut som meget av det en har prøvd å lære barna, går tapt igjen. Da består uselviskheten i å kunne vente og håpe med

tålmodighet. Det er tiden da en skal spare på mas og overtalelser, og ødsle med forbønn. Nå er det viktig at foreldrene kan glede seg fullt ut over det selvstendige menneske som begynner å vokse fram, også når det ikke svarer til de forestillinger de selv hadde.»

Familiens fremtidsutsikter

Er kjernefamilien og det livslange ekteskap en tvangstrøye som det moderne menneske må kaste av seg? Manges åpenhet om situasjonen i deres egne hjem gjorde det klart at veien til et harmonisk familieliv er vanskelig. Her var ektefeller som ikke lenger kunne snakke med hverandre, tenåringer som følte at foreldrene ikke forsto dem, hvithårete ekteskapsveteraner som satt fast i gammel resignasjon eller bitterhet.

Andre hadde en skilsmisse bak seg eller levde separat. «Vi har vært separert lenge,» sa en musiker i 30-årene. «For øyeblikket ser jeg ingen vei tilbake. Men jeg vet at min kone enda er glad i meg. Separasjonen er 99% min feil. Jeg har ikke vært trofast mot henne, hverken før eller etter separasjonen.

I alle disse årene har jeg flyktet fra stillheten, fra en konfrontasjon med meg selv. Samtidig har jeg hatt en lengsel etter å gi mitt liv til Gud. Jeg har prøvet det også, og følt meg litt lettere til sinns en stund. Men jeg var aldri rede til å la Gud få bestemme alt.

Her har jeg besluttet meg til å la Gud få slippe til. Jeg vet ikke hva det vil føre til, men jeg vil gjøre et forsøk.»

Gleden over å kunne snakke ut, over ærlighet og tilgivelse, over å skimte et felles mål, kunne leses i mange ansikter. Krefter ble frigjort for en innsats utad. Mange ble klar over at den lukkede familie, likegyldigheten overfor utenforstående og sosialt ansvar, er en av årsakene til tvilen på kjernefamiliens verdi. Beslutninger ble tatt om å slippe naboen inn, om å ta ansvar i eget miljø, om å flytte til distrikter eller land hvor ens innsats trengs.

Hva familie-institusjonens fremtid blir, er det ingen som vet. Truslene mot den er mange: Den totalitære stats ønske om full kontroll, også over barna. Det vestlige menneskes ubendige krav på total frihet, også fra familiebandet. Men det utslagsgivende kan likevel bli hvordan de fleste av oss lever i våre egne hjem. Hvis samlivet fungerer der, skal familien bli vanskelig å utrydde.

Jens-Jonathan Wilhelmsen
(Sakset fra Vårt Land)



Som bleier eller blikkbokser

Av Hennie de Pous

Våre forhold til andre mennesker er nødvendige for oss. Enhver som har opplevet ensomhet, vet hvor vanskelig det er å klare seg uten. Men vi lever i et forbrukersamfunn hvor vi bruker og kaster — ikke bare bleier, flasker og blikkbokser, men våre forhold til andre.

Det er gjennom de utallige forbindelser vi har med andre, at vi lærer hverandre å kjenne. Men fremfor alt er det gjennom dem at vi lærer oss selv og våre egne holdninger å kjenne.

Etter mitt skjønn finnes det to grunnholdninger: Enten holder vi en trygg, uforpliktende avstand, eller så forholder vi oss ansvarlige. Folk med den førstnevnte holdningen ønsker frihet til enhver tid. Frihet til å gjøre hva man vil, frihet til å bryte forhold som ikke passer oss lenger, til å kritisere uten å gjøre noe for å rette på det som er galt. Dette er svært menneskelig, men det fører til et umenneskelig samfunn.

Ansvar er et tegn på modenhet. Du er fri til å velge, men har du først valgt, kan du ikke lenger gjøre hva du vil. Da har du et forpliktende forhold til noen eller noe, og da går det foran ønsket om komfort og ønsket om å gjøre hva du vil på den lettest mulige måten.

Dette er sant både om forholdet mellom mennesker og forholdet mellom grupper og nasjoner. Vi i de rike land er altfor uberørte i våre holdninger til u-landene.

Og det er sant om forholdet mellom mann og kvinne. Mange tør ikke love «til døden skiller oss ad», og vil heller prøve sine forhold en stund. Den økende skilsmisseprosenten virker selvsagt ikke oppmuntrende. Svaret er imidlertid neppe at man ikke gifter seg, men at man gifter seg på et mer realistisk grunnlag. Vi må bli klar over at det ikke bare er følelsene som er viktige, men også ansvaret. Det er kjærlighet.

Forholdet til Gud er viktig for mange, for andre betyr det ingenting. Er det slik at den økende tendensen til ikke å involvere seg, er forbundet med mangelen på et forpliktende forhold til Gud?

Der hvor man ikke er forberedt på å bli annerledes, å lære, å be om tilgivelse og å tilgi, kan intet forhold vare. Og selv om sammenstøt og motsetninger alltid er vanskelige, kan de hjelpe oss til å bli mer ærlige om oss selv og mer realistiske om den andre, og hva som skal til for å bygge et godt forhold.

En økende opptatthet av sex her i Europa synes å gå hånd i hånd med en økende polarisering og avstand mellom kjønnene. I virkeligheten er det ikke så merkelig. Hvis du bruker et annet menneske til din egen tilfredsstillelse, mister du respekten for vedkommende. Og uten respekt, kan det ikke være kjærlighet. Omvendt: jo mer uselvisk vårt forhold til den annen er, jo mer respekt har vi for vedkommende.

Hva Sartre gikk glipp av

Den franske eksistensialist-filosofen Jean-Paul Sartre døde i vår. Michel Sentis og Charles Piguet skriver om ham i sin bok «En verden betrodd oss av Gud»:

Hva er foreldres reaksjon når de oppdager at deres lille datter har forsynt seg med peanøtter fra hyllene i butikken? Rettferdig harme, såret stolthet eller frykt for at de en vakker dag skal få en lovovertreder å hankses med? Slik setter man igang en ond sirkel der straff og løgn siden går over i undertrykkelse og opprør. Eller kanskje den slappe holdningen: «Vår datter er så ung og hun stjal jo så lite.» Dette er første kritt mot en drept samvittighet, fulgt av den usikkerhet som er så vanlig idag.

Hun er selv blitt mor, barnet som stjal peanøtter. «Faktisk hadde ikke mine foreldre noen av de nevnte reaksjonene,» forteller hun. «Da de fant peanøtt-skall i lommen min og så mitt skyldbevisste ansikt, foreslo de ganske enkelt at vi alle tre skulle være stille et øyeblikk og lytte til den indre lille stemmen. Jeg visste straks hva jeg skulle gjøre. Jeg ville gå og snakke med butikkeieren og tilby ham lomme-pengene mine.

Neste morgen fulgte mor meg så langt som til butikkdøren for å gi meg mot. Snart kom jeg ut igjen med en liten peanøtt-pose i hånden. Den hadde jeg fått til deling med søsknene mine. Jeg hadde lært respekt for andre menneskers eiendom, og jeg hadde opplevd å seire over frykt. Men enda viktigere var det at jeg nå visste jeg hadde en indre rettesnor som jeg alltid kunne benytte meg av.»

Denne historien virker hverdagslig og enkel, men den kommer i et spesielt lys hvis vi sammenligner den med en opplevelse Jean-Paul Sartre hadde på samme alderstrinn. Han forteller om den i *Les Mots*:

«Jeg hadde lekt med fyrstikker og brent hull i et lite teppe inne på badet. Jeg prøvde å dekke over min ugjerning da Gud plutselig så meg. Jeg følte han så inn i hodet mitt og på hendene mine. Jeg snudde meg hit og dit, forferdet over å bli sett, en levende skyteskive. Da kom indignasjonen meg til unnsetning. Jeg raste over min egen dumhet, og jeg begynte å banne og sverte med ord jeg hadde hørt min bestefar mumle når han var sint. Siden har Gud aldri sett på meg mere.»

Og eksistensialisten fortsetter: «Hvis noen idag nevner Guds navn for meg, er jeg som en gammel mann i møte med en ungdomsflamme. Muntert og uten beklagelse sier jeg: 'Det kunne nok ha blitt noe mellom oss for 50 år siden, hvis ikke noe hadde skjedd som skilte våre veier.'»

En kan ikke la være å undres over hvordan det ville ha gått med Sartre hvis han den gangen hadde lyttet til sin samvittighet. Ville han ha skrevet: «Det er ingenting i himmelen, hverken Godt eller Ondt — ingen som kan gi meg ordre»? Ville han ha oppfordret en hel generasjon til å følge den veien? Vi kan i alle fall være takknemlige for hans ærlighet om sin opplevelse. Selv kalte han den «Beretningen om et kall som ikke ble fulgt».

Vårt behov av Gud

Veien til en ekte tro kan være både rik og vanskelig. Eva Duckert fra Sverige holdt dette innlegget for en gruppe unge fra hele Europa ved et MRA-senter i England i vinter, under et 10 måneders kurs som ble holdt der for annet år på rad.

Livet er en kamp. En årsak til dette er at vi slites mellom to krefter — en instinktiv motstand mot Gud og en naturlig draging til ham.

Jeg har oppdaget at det å kjenne meg selv som jeg virkelig er, er en av de første betingelser for å lære Gud å kjenne. Med dette mener jeg ikke bare å se i øynene de synder jeg har begått i fortiden, men de *tendenser* i min natur som holder meg borte fra troen. Du kan f. eks. ikke ledes av frykt og tro samtidig. Det ene skyver det andre ut. Hos meg dominerer ofte frykten. Ønsket om å holde kontroll over mine følelser og alt som hender meg, er kanskje et barn av frykten.

Stolthet er en annen hindring for troen. Jeg hater at folk ser min svakhet. Jeg foretrekker å dekke over den. Et barn av stoltheten er frykten for hva folk tenker om meg.

For det tredje er jeg ærgjerrig. Jeg vil bare gjøre noe hvis jeg kan gjøre det godt. Kombinasjonen av frykt og ærgjerrighet fører til spenninger, fordi frykten holder meg tilbake mens ærgjerrigheten driver meg fremover. Dette bruker opp energi, og underminerer evnen til å kjenne hva Gud vil at jeg skal gjøre.

En stor lettelse

Et par ganger i mitt liv er jeg blitt tvunget til å se sannheten om meg selv. I hvert tilfelle var det som å dø, eller som å dykke helt ned til bunnen av en sjø. Det var som å bli stilt overfor en fysisk umulig oppgave. Nettopp da har jeg også hatt de klareste opplevelser av Gud. Jeg har følt Kristi kjærlighet, hans tålmodighet, hans tilgivelse av mine synder og hans tro på meg.

Hvis jeg innrømmer sannheten om meg selv så fullstendig at jeg må overgi meg helt til Gud for å kunne fortsette — blir resultatet at jeg blir mer oppmerksom på Guds storhet enn på mine egne synder og min egen utilstrekkelighet. Dette er en stor lettelse. Det gjør meg fri og leder min oppmerksomhet fra meg selv til Gud. Slik kan den vanskeligste delen av ens natur bli en veiviser til Gud, i stedet for en hindring i å finne ham.

I tre år på bunnen av en sjø

For fire år siden følte jeg meg nokså vellykket i mitt arbeide for Gud. Endelig hadde jeg begynt å finne sikkerhet i ham, og i meg selv . . . Da fikk jeg et sammenbrudd. Det rammet både fysikk og nerver, og jeg var syk i tre år. All den sikkerhet jeg

hadde begynt å finne, forlot meg. Det var som om jeg hele tiden skulle være på bunnen av en sjø, hvor det var kaldt og mørkt — i tre år. Og likevel visste jeg hele tiden at Gud var der.

Jeg oppdaget fort at helsen ikke ville bli bedre hvis jeg ikke fant en mer total avhengighet av Gud. Så dette ble en langvarig erfaring av min utilstrekkelighet og Guds storhet. En stund trodde jeg at jeg aldri ville komme ut av dette fengslet, hvor jeg stadig ble stilt overfor de ødeleggende kreftene i min natur. Men langsomt vendte helsen tilbake — i takt med en ny, ekte tro på hva Gud kunne gjøre.

Trofasthet i hverdagen

Senere er jeg blitt sjokkert over hvor fort styrken i disse erfaringene svekkes, idet jeg begynner å føle at jeg kan klare meg på egen hånd. Jeg har spurt meg selv: «Hva kan jeg gjøre for å holde disse opplevelsene levende og aktive i mitt liv?» Jeg har begynt å forstå at det å være oppmerksom på sin egen begrensning og ubrukelighet, bare er ett skritt mot Gud. Det alene er ikke nok. Det er ikke nok å søke Gud bare fordi han er løsningen på mine problemer — jeg må søke ham bare for hans egen skyld.

Kjærligheten til Gud må bli min drivende kraft — og jeg tror ikke at det kan skje ved hjelp av mine egne anstrengelser. Det er en gave. En gave jeg får, i den grad jeg selv ønsker den.

Å bli oppmerksom på mitt behov for Gud er ett skritt på veien for å lære å elske ham. Andre skritt er: Lydighet mot Guds ledelse. Omsorg nok for andre til å forsøke å gi videre min egen tro til dem. Hvis jeg ikke praktiserer alle mine gode hensikter og teorier, vil min tro fort bli overfladisk og uvirkelig. Mesteparten av livet er hverdager uten dramatiske opplevelser. Trofasthet i hverdagslivet er en av nøklene til en dypere tro.

Det er først og fremst gjennom bønner at du lærer Gud å kjenne

Det har hjulpet meg meget å lese Bibelen, Henry Drummonds bøker, Carlo Carretto og kardinal Humé. Det samme har livet og skriftene til Frans av Assisi, Frank Buchman, mor Theresa og andre. De som tror at de klarer seg uten å lese slike bøker, begrenser sitt åndelige liv til sine egne opplevelser.

Ved å lese kan du få rede på mange ting om Gud . . . Men det er først og fremst gjennom bønner at du lærer å kjenne Gud. Jeg har oppdaget at jo mer jeg ber, desto mer føler jeg meg som en begynner. Men samtidig begynner jeg å få et glimt av en annen dimensjon i mitt forhold til Gud og andre mennesker. Den magnetiske tiltrekningen mot Gud blir sterkere, og det blir — en tid — også motstanden mot ham og mot å ydmyke seg selv i bønn. «Å be», skriver Car-

lo Carretto, «betyr dypt nede i sin egen vanmakt å tro helt og fullt på Guds allmakt.»

For å gå tilbake til min egen sykdom, så er det ingen tvil om at bønner var den viktigste medisinen. Og jeg var heldig nok til å ha en lege som hjalp meg åndelig, likeså vel som fysisk. Jeg mener ikke de bønner jeg ba om helse, søvn, mindre smerter eller om at jeg skulle komme ut av denne vanskelige perioden i livet mitt. I virkeligheten var de bønner som hjalp meg, helt annerledes.

Tekknemlig

Min mann og jeg begynte et eksperiment. Først forsøkte jeg å finne ut hva det virkelige problemet var. Ofte var den fysiske plagen et symptom på en dypere uro. Så takket vi Gud for vanskelighetene, og for det faktum at jeg gjennom dem både trengte og lengtet etter Gud.

Naturligvis følte jeg ingen trang til å takke Gud på den tiden. Men etter hvert som jeg godtok idéen, var det hver gang som om noe inne i meg snudde, og langsomt ble jeg mer takknemlig. Det gjorde mer for min helbredelse enn noe annet, fordi kraften av det onde, spenningene, motstanden og harmen mistet sitt tak på meg. Dette ble så verdifulle opplevelser — til tross for smertene — at vi nesten savnet dem da jeg var bedre.

Utfordringen til meg nå, er ikke bare å takke Gud for min bedrede helse, for min mann, for det barnet vi venter, for alle ting som Gud øser ut over meg, men også å fortsette med å ta hindringer som anledninger til å takke Gud.

Ikke bare vår egen åndelige vekst

Vi har alle hørt om mennesker som har nådd åndelig storhet gjennom store lidelser. Mange av de russiske dissidenter har opplevd dette. For oss som ikke blir undertrykket og torturert — og forhåpentligvis aldri vil bli det — kan lidelse bety å ta inn over oss våre venners og hele verdens behov. Eller det kan være en beslutning om å se i øynene sannheten om oss selv, i stedet for å skjule den. Fremfor alt kan det være å godta et kall som er større enn det vi kan klare selv, og som derfor stadig fører oss til Gud.

Når troen blir en forpliktelse, ikke bare til å søke Guds vilje for mitt liv, men også å søke Guds vilje for hele verden, er troen ikke lenger behagelig. Det vi snakker om er ikke bare vår åndelige vekst som individer, men om menneskeheten fortsatt skal overleve.

Enten går vi mot ødeleggelse, eller så går vi mot en åndelig gjenskapelse av våre liv, våre samfunn og verden.

Öppna din slutna hand

Öppna din slutna hand,
kära jag ber,
endast en kort sekund
livet oss ger.

Kanske blott denna dag
helt hör oss till,
kanske i morgon går
vandraren vill.

Tänk om den skänk vi fått
vissnar och dör
innan den någon als
helt lyckliggör.

Öppna din slutna hand,
så skall du se,
rik bliver bara den
som lärt att ge.

Anna-Lisa Jörstad

Fra diktsamlingen

«I stillhetens Kungarike».

Jeg møtte en venn

Av Eunice Stade, New Zealand

Jeg gikk på skolen på landet. Etter det ble det arbeid med andres barn, og husarbeid. Det var et isolert liv. Med min begrensede utdannelse følte jeg meg underlegen.

Det var så mange mennesker og mange nye tanker, ved MRA-konferansen jeg kom til i Australia. De første par dagene var jeg ganske forvirret. Noe av det som ble sagt fra plattformen gikk helt over hodet på meg.

Men Den hellige Ånd var til stede, det følte jeg likevel. Jeg forsto at folk brukte tid i stillhet hver dag for å søke Guds ledelse. Jeg bestemte meg for at det var visse ting jeg ville spørre Ham om.

Da jeg gjorde det, sa han inne i hjertet mitt: «Jeg trenger enkle mennesker — mennesker som vil være seg selv. Ikke vær bekymret over det du ikke forstår. Lev etter det du vet om Kristus.»

Plutselig følte jeg meg som et nytt menneske. Livet ble en stor glede, og jeg begynte å trives. Mine egne erfaringer om livet og troen hadde virket så ubetydelige til da. Nå var de blitt noe jeg kunne dele med andre.

Siden har denne opplevelsen holdt seg levende for meg. Gud er blitt en venn, en jeg kan snakke med når som helst på dagen. Den eneste betingelsen er at jeg gir hele meg selv til Ham og det Han vil. Jeg lærer noe om setningen: «Vær ydmyk og ha tro som et lite barn».

Kort nytt

AFRIKANSKE MINISTRE

Komitéen som i noen år har vært ansvarlig for industrikonferansene i Caux arrangerte en lunsj i FNs Palais des Nations i Geneve i juni, i forbindelse med de årlige ILO-møtene som holdes der. Blant de 37 fra 17 land som kom til lunsjen var arbeidsministrene i Kenya og Zambia. 30 av ILO-delegatene tilbrakte hele den påfølgende søndag i Caux.

FRIHET FRA HEVN

Tålmodighet og evne til samarbeid hevdtes å være de viktigste behovene i dagens Zimbabwe. Filmen *Frighet* som henter sitt stoff fra frigjøringskampene i en rekke afrikanske land i 60-årene, fremmer slike holdninger. Den har vært vist for gruvearbeidere, universitetsstudenter og jordbruksarbeidere, ved seminarer for unge og i kinoer over hele landet.

En mann fortalte hvordan han prøvet idéene i filmen da han besøkte familien til en venn, en geriljasoldat som var blitt drept av en rivaliserende geriljagruppe da han kom til hjemstedet for første gang på fem år.

Faren sørget dypt. «Vi vet hvem som drepte ham, og mine sønner skal ta dem,» sa han. «Jeg tror ikke det er hva din sønn ville ha ønsket,» sa mannen som kom på besøk. «Jeg var sammen med ham da han overtalte kameratene sine til å melde seg i samlingsleirene for geriljasoldatene etter valget. Han ville ikke ha ønsket at blodsutgydelsene skulle fortsette.»

Faren holdt på sitt. «De drepte min sønn. Vi må få hevn.» Mannen fortalte om sitt eget hat mot visse mennesker og hvordan han var blitt fri fra det. «Hvis du lytter til Gud, vil han si deg hva du skal gjøre.»

«Det forstår jeg ikke,» sa faren. «Jeg lytter bare til mine forfedre.» «Men hvem taler til dine forfedre? Er det ikke Gud?»

Faren tenkte seg om og nikket langsomt på hodet. Etter en lang pause, sa han. «Du har rett. Hevn vil ikke være noen hjelp.» Han sendte bud på sine sønner og ba dem legge hevn-planene fra seg.

ØST-INDIAS VIKTIGSTE INDUSTRIOMRÅDE

15 industribedrifter i Poona-området i det vestlige India sendte deltakere til et seminar ved MRA-sentret *Asia Plateau* i Panchgani tidligere i år. Bedriftenes ledelse var sterkt representert: «Vi har ofte truffet hverandre i fora som Handelskammeret, men har aldri vært sammen så lenge i et så inspirerende miljø,» sa en direktør. Til neste industriseminar i *Asia Plateau* sendte 15 nye selskaper sine folk, denne gangen mer fra fagforeningssiden. «Øst-Indias viktigste industriområde befinner seg i en krise,» sa sekretæren for stålarbeiderforbundet. «I denne situasjonen gis vi noe her som hverken fører til venstre eller til høyre, men rett framover.

Seminarer jeg har vært med på andre steder har gitt mye næring for tanken, men her vekkes det tanker som fører til handling. For første gang har det gått opp for meg at jeg er like korrumpert som de jeg kritiserer. Det som tiltaler meg, er eksemplene på praktisk anvendelse av moralnormer innen fagforeningsarbeidet.»

I samme båt...

Forts. fra side 1

konferansene i Caux. Det hadde bidradd til at partene hadde funnet et felles mål å arbeide mot.

Toshibakonsernet bidrog meget til å få gjennomført konferansen, som ble holdt i et vakker fjellområde sør for Tokio, hvor Toshiba har et feriesenter for sine ansatte.

Tre hovedspørsmål ble inngående drøftet i plenum og grupper:

1. Hvordan bryte med nasjonal selvishet?
2. Hvordan bygge bro mellom individer, mellom sosiale grupper og mellom forskjellige land?
3. Hvordan få igang en moralsk og åndelig revolusjon som alle føler behov for, men som er vanskelig å få til?

Økonomisk nytenkning

En rekke talere hadde ordet.

Den britiske diplomaten Archie Mackenzie, som har vært minister i FN for økonomiske og sosiale spørsmål, redegjorde for arbeidet i Brandt-kommisjonen de siste to år.

Masaki Nakajima, presidenten for Mitsubishi Forskningsinstitutt, hevdet at dagens økonomiske system i Japan hverken er kapitalistisk eller sosialistisk, men et blandingssystem som tar sikte på effektivitet, likhet og balanse. Det var verdt å merke seg den store interesse som Kina i dag viser for det japanske system for økonomi og ledelse, sa Nakajima. «Vi må jo komme dit at landene kan utveksle idéer og brukbare modeller. Jo mer vi fremmer moralsk opprustning av vårt eget folk, jo mer kan vi bidra til freden i verden.»

Presidenten for Institutt for verdensøkonomi, Nabutane Kiuchi, kom inn på lignende tanker. Han er japansk medlem av Mont Pelerin Society, hvor en rekke av verdens ledende økonomer møter. Etter hans oppfatning er vestlig økonomi preget av typiske sykdomstegn. Japan hadde siden forrige århundre lært meget av Vesten og adoptert vestlig sivilisasjon. Men man har unngått Vestens stadige streiker, arbeidsløshet og inflasjon. Disse spørsmål løses ikke ved hjelp av lovregler og offentlige støtteordninger. Partene i arbeidslivet bør stimuleres til å hjelpe seg selv. I stedet for oppsigelser, bør man i nedgangstider være innstilt på å redusere kravene og gå ned i lønn.

Kiuchi redegjorde for de økonomiske teorier han har fremsatt i boka *The Upcoming Economic Theory*. Etter hans oppfatning er moderne økonomisk teori for meget basert på naturvitenskapelige metoder. Økonomi er et historisk fenomen, og intuisjon spiller en meget stor rolle i det økonomiske liv. Vi må ta den menneskelige grådighet med i betraktning og ta sikte mot å skape en økonomi der man ikke bare søker glede i materiell velstand, men også i åndelige opplevelser, sa den kjente økonomen.

Det norske ekteparet Aslaug og Edvard Brøvig betonte familiens betydning for å utvikle sunne holdninger. Brøvig, som er avdelingsleder i Norsk Arbeidsgiverforening, understreket også behovet for internasjonalt samarbeid når det gjelder spørsmål om råvarer, energi, produksjon, distribusjon og forurensning. Han nevnte at Elkem-Spikerverket har besluttet å kjøpe rensesystem for aluminiumsindustrien fra Sumitomo-verkene i Tokio, og at Sumito-

mos grenseverdi for utslipp nå skal innføres som norm i Norge.

Det var flere fra Sumitomo-konsernet til stede ved konferansen, blant dem ekteparet Y. Sumitomo og deres sønn Ako. Unge Sumitomo fortalte at han hver morgen lyttet til den indre stemmen og fikk inspirasjon og kraft til innsats i det daglige liv. Hans far fortalte at han følte seg utfordret av sin sønn. Selv hadde han som industrimann prøvd å søke Guds ledelse og handle ut fra hva som er rett og ikke hvem som har rett. Flere bedriftsledere kom med lignende uttalelser.

Demokrati — energi — sikkerhet

Konferansen ble avsluttet med et stort møte i Ozaki Minnehall, på Parlamentets område. Møteleder var senator Renzo Yanagisawa, tidligere formann for skipsverftsarbeiderne i Japan og nå sosialdemokratisk medlem av Overhuset. Japan står overfor tre meget vanskelige oppgaver, sa han: Å sikre frihet og demokrati, å sikre energitilførselen (Japan er 90% avhengig av import av energi), og å sikre landet mot farer utenfra. I dette måtte Japan samarbeide med andre land. Og landet måtte påta seg et større ansvar for utviklingen i Asia. Landet er teknisk meget avansert, og det er livsnødvendig å fremme et industrielt samarbeid landene i mellom, sa Yanagisawa.

«Det vi har oppnådd ved denne konferansen vil skinne i morgendagens Japan.»

EAB

SVAKSTRØM ER VAR STYRKE

Vår spesialitet:

Alt materiell for
avslutning av
svakstrømskabler

90 år som spesialforretning
i svakstrømsbransjen

O. ØSTMO A.S

Rådhusgt. 3, Oslo 1



**ISEKI FRESER,
HAKKER OG SLÅR**

Iseki kombinasjonsmaskin. Avansert og allsidig. Sterk og pålitelig. Kan lett tilkoples jordfreser, slåmaskin, redensers, snøfreser og tilhenger.

ISEKI KC 450
6 HK OG VENDEGEAR

ISEKI
en maskin fra
REINHARDT

FORHANDLER:

REINHARDT

Reinhardt Maskin A/S 4601 Kristiansand S.
Avdeling Oslo: Hvamveien 1, 2013 Skjetten

Diriger Deres
import via

KRISTIANSAND

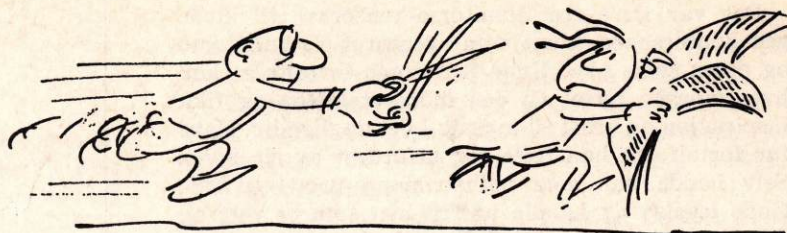
med sine gode
forbindelser fra
utlandet.

Vi tilbyr Dem
lagring, fortolling
og distribusjon.

KST Spedisjon A/S

Havnebygget,
Kristiansand.

Dr. philos. Vemund Skard
Vidarsgt. 20 B
Oslo 4



klippet

Gud har ikke kalt meg til å bli en suksess. Han har kalt meg til å være trofast.

Moder Theresa.

Mange av våre psykiske lidelser — særlig dem vi kaller nevrosener — skyldes handlinger vi har begått som vi faktisk har god grunn til å ha dårlig samvittighet for. Slike livsstilsproblemer må vi ta ansvaret for selv . . .

Det er et paradoks at vi på den ene siden utdanner stadig flere helsearbeidere — dette gjelder ikke minst psykologer, som jeg tror er i ferd med å utvikle seg til det jeg vil kalle livssynsterapeuter — mens vi på den annen side stuer de med de alvorligste lidelser sammen i institusjoner som nesten er tømte for ekspertise.

Statssekretær Per Nyhus, Morgenbladet 15.7.80.

Selv sjelesorgen er blitt en sak for spesialister. Dette er ingen oppfordring til at alminnelige kristne sjelesørgere skal begynne å leke behandlere og terapeuter, forklare og analysere, veilede og bli problemløser. Men det er viktig å gjenreise troen på at alminnelige kristne mennesker kan bety noe for sin neste i det daglige liv, i det lokale miljø . . . Alt for lenge har det inntrykket fått bre seg at kirken er et sted for spesielle og egenartede problemer og spørsmål som ingen alminnelige mennesker er interessert i . . .

Men det kreves også at sjelesørgeren ikke er redd for sin samtid, engstelig for de mennesker han møter, utrygg når han konfronteres med spørsmålsstillinger og problemer som hører vår tid til . . .

Det som sjelesørgeren ikke har våget å møte i seg selv og sitt eget sinn — og i strømmen av inntrykk fra

sin samtid — det orker han heller ikke å møte i sjelesorgens rom, sa forstander (Johan Arnt) Wenaas.

Fra et referat fra Det nordiske diakonismøtet, Bergens Tidende 24.6.80.

Hvis angsten for den daglige eksistens er alt over-skyggende, utvikles ingen kulturangst. Mennesker i konsentrasjonsleiren hadde ingen nevrosener. De mistet dem til og med så lenge de var der. En ung mann som stammet fra han var 4–5 år gammel, talte feilfritt under tre år i Theresienstadt. Da han 22 år gammel kom til Sverige og begynte å føre et normalt liv igjen, kom stammingen tilbake — eller som han noe forbløffende uttrykte det: «Jeg har fått både friheten og stammingen tilbake.»

Når russerne påstår at de ikke har nevrosener, er det all grunn til å tro det. Diktaturstatene gir liten mulighet til opplevelse av konflikten mellom muligheten til åndelig frihet og bristende evne til å ha den.

Den jødiske psykoanalytiker Stefi Pedersen ifølge Aftenpostens kronikk 1.4. 1980.

Det er den ånds-ledete kontakten mellom en levende sjel og en død sjel som åpner veien for den levende Kristus slik at han kan helbrede det syndesyke hjerte. Dette er å helbrede sjeler. Synden er sykdommen. Jesus er botemidlet, de kristne er legene og resultatet er et under. Jeg sier ikke at jeg er uten synd. Jeg sier at jeg lever for én ting: å gjøre Jesus Kristus til livets Herre for alle mennesker jeg møter . . . Gjør Jesus Kristus til din personlige venn og til hver statsmanns personlige venn. Vi må også føre den allmektige Gud ut til mannen på gaten.

Frank N. D. Buchman.

Ny Verden vil fremme: En åndelig og moralsk opprustning. Solidaritet mellom enkeltmennesker og nasjoner. En revolusjon under Jesu Kristi Kors, som vil omskape verden. Individets og samfunnets forandring. Absolutte moralnormer: ærlighet, renhet, uselviskhet og kjærlighet.

INFORMASJON OM MORALSK OPPRUSTNING

Utkommer med 6 nummer i året.



I redaksjonen:
Eva Riise Hanssen - ansvarlig red.
Anders Eskeland
Einar Engebretsen
Jens J. Wilhelmsen
Inge Mannsåker
Sturla Johnson
Keld Jørgensen (Danmark)

ABONNEMENTSPRIS for et år
Norge kr. 40,-
Danmark dkr. 32,-

Redaksjonens adresse:
Postboks 3018, Elisenberg, Oslo 2
Tlf. 02/44 64 78 — Postgiro 5 12 57 94
Danmark:
Postboks 312
1502 København V. Postgiro 18 51 51
Sverige:
Sveavägen 34, 6., 111 34 Stockholm
Tlf. 08/10 34 56

Trykkeri: Brødr. Tengs, Oslo
Utgiver: Stiftelsen Moralsk Opprustning
NY VERDEN